

Verordening tot wijziging van de Verordening gedragscode

Het bestuur van de Orde Koninklijk Nederlands Instituut van Registeraccountants,

Gelet op artikel 23, tweede lid, van de Wet op de Registeraccountants;

maakt onderstaande verordening bekend, die door de ledenvergadering van de Orde op 16 december 2009 is vastgesteld en door de minister van Financiën op 18 december 2009 is goedgekeurd;

De ledenvergadering van het Nederlands Instituut van Registeraccountants;

Gelet op de artikelen 19, tweede lid, en 19a van de Wet op de Registeraccountants;

Stelt de volgende verordening vast:

ARTIKEL I

De Verordening gedragscode wordt als volgt gewijzigd:

Aa

De in onderdeel a van de definities opgenomen definitie van aan assurance verwante opdrachten komt te luiden:

- a. aan assurance verwante opdracht: de opdracht tot het verrichten van overeengekomen specifieke werkzaamheden met betrekking tot financiële informatie en de opdracht tot het samenstellen van financiële overzichten, bedoeld in de Nadere voorschriften controle- en overige standaarden.

Ab

De in onderdeel b van de definities opgenomen definitie van accountant in business komt te luiden:

- b. accountant in business: de registeraccountant die werkzaamheden verricht, maar niet als openbaar accountant, intern accountant of overheidsaccountant;

Ac

In onderdeel g van de definities wordt 'de opdracht tot het uitvoeren van een vrijwillige of wettelijke controle, bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel i en j, van de Wet toezicht accountantsorganisaties' vervangen door: de opdracht tot het uitvoeren van een vrijwillige of wettelijke controle, bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel o en p, van de Wet toezicht accountantsorganisaties.

Ad

In onderdeel j van de definities wordt 'de controlecliënt, bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel d, van de Wet toezicht accountantsorganisaties' vervangen door: de controlecliënt, bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel e, van de Wet toezicht accountantsorganisaties.

Ae

De in onderdeel m van de definities opgenomen definitie van intern accountant komt te luiden:

- m. intern accountant: de registeraccountant, niet zijnde een overheidsaccountant, die werkzaam is bij of verbonden is aan een accountantsafdeling;

Af

In onderdeel q van de definities wordt 'de externe accountant, bedoeld in artikel 1 van de Wet toezicht accountantsorganisaties' vervangen door: de externe accountant, bedoeld in artikel 1, onderdeel f van de Wet toezicht accountantsorganisaties.

Ba

Artikel B1-291.1 komt te luiden:

Artikel B1-291.1

1. **De openbaar accountant die verbonden is aan of werkzaam is bij een accountantskantoor, dat niet tevens een accountantsorganisatie is in de zin van de Wet toezicht accountantsorganisaties en dat voor een cliënt een assurance-opdracht uitvoert, ziet erop toe dat de meerderheid van de personen die het dagelijks beleid van het accountantskantoor bepalen bestaat uit Accountants-Administratieconsulenten of uit registeraccountants. Indien een accountantskantoor twee dagelijks beleidsbepalers heeft ziet de openbaar accountant erop toe dat ten minste één van deze beleidsbepalers een Accountant-Administratieconsulent of een registeraccountant is.**
2. **Het bestuur kan ontheffing verlenen van het bepaalde in het eerste lid. Aan de ontheffing kunnen voorwaarden worden verbonden.**

Bb

Artikel B1-291.2 komt te luiden:

Artikel B1-291.2

1. **De openbaar accountant die het dagelijks beleid van een accountantskantoor bepaalt, zorgt ervoor dat het accountantskantoor:**
 - a. **een beleid voert dat niet strijdig is met het bepaalde in deze verordening;**
 - b. **voldoet aan de hierna bedoelde nadere voorschriften.**
2. **Indien geen van de dagelijks beleidsbepalers een openbaar accountant is, rust de in het eerste lid bedoelde zorgplicht op:**
 - a. **een daartoe, uit het midden van de voor het accountantskantoor werkzame of daaraan verbonden openbaar accountants, aangewezen openbaar accountant of,**
 - b. **indien er geen openbaar accountant is aangewezen, elke openbaar accountant die werkzaam is bij of verbonden is aan het accountantskantoor.**
3. **Het bestuur kan nadere voorschriften geven aangaande de eisen die aan de organisatie van een accountantskantoor worden gesteld met betrekking tot het uitvoeren van assuranceopdrachten en aan assurance verwante opdrachten.**

Bc

Artikel B1-291.3 vervalt.

Ca

Artikel B2-291.1 vervalt.

Cb

Artikel B2-291.2 komt te luiden:

Artikel B2-291.2

1. **De intern accountant of de overheidsaccountant die het dagelijks beleid van een accountantsafdeling bepaalt, zorgt ervoor dat de accountantsafdeling:**
 - a. **een beleid voert dat niet strijdig is met het bepaalde in deze verordening;**
 - b. **voldoet aan de hierna bedoelde nadere voorschriften.**
2. **Indien geen van de dagelijks beleidsbepalers een intern accountant of overheidsaccountant is, rust de in het eerste lid bedoelde zorgplicht op:**
 - a. **een daartoe, uit het midden van de voor de accountantsafdeling werkzame of daaraan verbonden intern accountants of overheidsaccountants, aangewezen intern accountant of overheidsaccountant of,**
 - b. **indien er geen intern accountant of overheidsaccountant is aangewezen, elke intern**

accountant of overheidsaccountant die werkzaam is bij of verbonden is aan de accountantsafdeling.

- 3. Het bestuur kan nadere voorschriften geven aangaande de eisen die aan de organisatie van een accountantsafdeling worden gesteld.**

ARTIKEL II

Artikel 1, onderdeel h, van de Verordening Kwaliteitsonderzoek komt te luiden:

h. dagelijks beleidsbepaler: de openbaar accountant, bedoeld in artikel B1-291.2 van de Verordening gedragscode, dan wel de intern of overheidsaccountant, bedoeld in artikel B2-291.2 van de Verordening gedragscode.

ARTIKEL III

Deze verordening treedt in werking op 1 januari 2010.

TOELICHTING

In 2008 is de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta) gewijzigd naar aanleiding van de definitieve aanpassing van de Wta aan de 8e EU Richtlijn. Door deze wijziging is een discrepantie ontstaan tussen artikel 16, tweede lid, van de Wta en artikel B1-291.1 van de VGC. Daarnaast is de nummering van de definities in de Wta gewijzigd. Het gevolg hiervan is geweest dat een aantal verwijzingen in de VGC niet meer juist is. Ook is geconstateerd dat het VGC-begrip 'samenstellen van financiële informatie' niet meer in overeenstemming is met standaard 4410 van de Nadere voorschriften controle- en overige standaarden (NV COS) waarin wordt gesproken van het 'samenstellen van een financieel overzicht'. Daarnaast is de definitie van 'accountant in business' in lijn gebracht met de uitleg die daaraan in de praktijk wordt gegeven.

In het licht van de eisen van goede wetgeving was het noodzakelijk om een oplossing te vinden voor de genoemde ontwikkelingen. De onderhavige wijziging van de VGC houdt verband met deze eisen en heeft tot doel de uniformiteit en toegankelijkheid van de onderhavige bepalingen te herstellen en te bestendigen.

Artikelsgewijs

Artikel I

Aa

In het project 'Vereenvoudiging regelgeving' (2008) is bij het samenstellen van NV COS 4410 nadrukkelijk gekozen voor de formulering: 'samenstellen van financiële overzichten'. In de VGC wordt evenwel gesproken over samenstellen van financiële informatie. Door de formulering alsmede de volgorde van onderdeel a VGC in overeenstemming te brengen met die van standaard 4410 van de NV COS zijn zowel de toegankelijkheid als de uniformiteit van de bepalingen gediend.

Ab

In de beantwoording van een redelijk groot aantal helpdeskvragen en ook in leidraad 14 Opdrachten in de MKB praktijk is aangegeven dat de registeraccountant (bijvoorbeeld een openbaar accountant), die een onbezoldigde nevenfunctie vervult als bestuurslid (veelal penningmeester), in die functie werkzaam is als accountant in business. Uit de bestaande definitie blijkt dat niet, althans niet duidelijk. Daarin wordt namelijk gesproken over dienstbetrekking, inhuren en contracteren. Gesteld kan worden dat in geen van deze drie aanduidingen sprake is van de bedoelde nevenfunctie. Door de nieuwe redactie van de definitie wordt bewerkstelligd dat een registeraccountant (RA) die een onbezoldigde (neven)functie vervult werkzaam is als een accountant in business.

Onderzocht is of de wijziging gevolgen heeft voor de hoogte van de contributie van de RA die een onbezoldigde (neven)functie vervult. Deze RA wordt door de voorgestelde wijziging immers (tevens) accountant in business. De Algemene contributieverordening 2007 bepaalt dat de accountant in business in contributiegroep L en de 'niet actief bij het arbeidsproces betrokken' RA in contributiegroep G moet worden ingedeeld. Er dient echter een onderscheid te worden gemaakt tussen de accountant in business die bezoldigde werkzaamheden verricht (deze RA moet worden ingedeeld in contributiecategorie L) en de accountant in business die slechts onbezoldigde werkzaamheden verricht (deze RA moet worden ingedeeld in contributiecategorie G). De accountant in business die een onbezoldigde functie vervult dient ook na de inwerkingtreding van de voorgestelde wijziging te worden ingedeeld in contributiecategorie G. Indien de RA naast zijn hoofdfunctie een onbezoldigde nevenfunctie vervult wordt hij ingedeeld in de contributiegroep voor dat beroep of die functie waarvoor de hoogste contributiegroep geldt.

Ac en Ad

Met deze wijzigingen worden verwijzingen aangepast aan wijzigingen in de Wta.

Ae

Met deze wijziging wordt de definitie van 'intern accountant' afgebakend ten opzichte van de definitie van 'overheidsaccountant'.

Af

Met deze wijziging wordt een verwijzing aangepast aan wijzigingen in de Wta.

Ba t/m Bc

Door een wijziging van de Wta in 2008 (Stb. 2008, 243) zijn de bepalingen ter zake van de samenstelling van de dagelijks beleidsbepalers in een accountantsorganisatie (artikelen 16 van de Wta) gewijzigd. De wijziging van de Wta was noodzakelijk vanwege de implementatie van richtlijn 2006/43/EG (de zgn. 8e EU Richtlijn).

Bij het concipiëren van de regelgeving voor accountantskantoren is besloten om zoveel mogelijk aan te sluiten bij de regelgeving zoals die voor accountantsorganisaties geldt. Tot aan de invoering van de Wta in 2006 waren de bepalingen ter zake van stemrechten en de samenstelling van dagelijks beleidsbepalers immers ook gelijklopend. Door de wijziging van de Wta is er een verschil ontstaan tussen regels die voor accountantsorganisaties gelden en regels die voor accountantskantoren gelden.

Dit verschil speelt met name een rol in de situatie waar wettelijke controles en andere assurance-opdrachten vanuit één organisatorische eenheid worden uitgevoerd. Een dergelijke organisatorische eenheid is immers naast een accountantsorganisatie, die aan artikel 16, tweede lid, Wta moet voldoen, tevens een accountantskantoor, dat aan artikel B1-291.1 van de VGC moet voldoen. Artikel B1-291.1 van de VGC biedt beperktere mogelijkheden ten aanzien van de samenstelling van de dagelijks beleidsbepalers. Dit leidt ertoe dat hetgeen in artikel 16, tweede lid, Wta is toegestaan voor accountantsorganisaties voor het van diezelfde organisatorische eenheid deeluitmakende accountantskantoor niet is toegestaan. Dientengevolge is er voor gekozen om voornoemde bepalingen beter op elkaar te laten aansluiten.

Deze aansluiting wordt gevonden door het toepassingsbereik van artikel B1-291.1 van de VGC te beperken, zodat de bepaling niet van toepassing is op accountantsorganisaties die in het kader van de VGC worden aangemerkt als accountantskantoor (zie definities VGC). Voor deze accountantskantoren geldt het bepaalde in artikel 16, tweede lid, van de Wta. Het tweede lid van artikel B1-291.1 voorziet in een ontheffingsmogelijkheid.

Met de wijziging van B1-291.2 van de VGC is de openbaar accountant die het dagelijks beleid bepaalt in beginsel verantwoordelijk voor de naleving van de VGC en de kantoorvoorschriften. Indien het dagelijks beleid niet wordt bepaald door een openbaar accountant (dit kan in een accountantsorganisatie, tevens accountantskantoor, op grond van de Wta immers ook een accountantsorganisatie, auditkantoor of een natuurlijk persoon – niet RA – zijn¹) dient iedere voor het accountantskantoor werkzame of daaraan verbonden openbaar accountant er op toe te zien dat het beleid in overeenstemming is met de VGC en de kantoorvoorschriften. In een dergelijk geval kunnen deze RA's ervoor kiezen om uit hun midden een openbaar accountant aan te wijzen die de zorg voor het beleid op zich neemt.

Ca en Cb

De eerder toegelichte wijziging in hoofdstuk B1-291 'Organisatie van het accountantskantoor' is van overeenkomstige toepassing op hoofdstuk B2-291 'Organisatie van de accountantsafdeling'. Aangezien de registeraccountant die werkzaam is bij de belastingdienst en belast is met de controle van door belastingplichtigen ingeleverde aangiften en de registeraccountant die aan deze controle leiding geeft niet werkzaam zijn bij of verbonden zijn aan een accountantsafdeling, geldt deze bepaling niet voor hen.

Artikel II

Met dit artikel wordt de Verordening Kwaliteitsonderzoek overeenkomstig de wijziging van artikel B1-291.2 en artikel B2-291.2 van de Verordening gedragscode gewijzigd. Voor de toepassing van de Verordening Kwaliteitsonderzoek wordt onder dagelijks beleidsbepaler tevens verstaan de registeraccountant die met de dagelijks beleidsbepaler gelijk is gesteld in het tweede lid van artikel B1-291.2 en artikel B2-291.2 van de Verordening gedragscode. Het begrip 'dagelijks beleidsbepaler' in de Verordening Kwaliteitsonderzoek is derhalve ruimer dan het begrip dat in de Verordening gedragscode wordt gehanteerd.

Goedgekeurd bij Besluit van de minister van Financiën d.d. 18 december 2009.

¹ Het betreft personen die voldoen aan de krachtens artikel 25 van de Wta te stellen regels inzake vakbekwaamheid van externe accountants of aan regels die daaraan gelijkwaardig zijn.